

כתרי תורה

כתר מלכות - מאן מלכי רבנן
רבי סאלם ב"ר עוואן גבלי (הררי) זלה"ה
רב ישוב אלצהרה - כ"ב שבט תשל"ה
רבי חיים ב"ר יחיא משה (חייט) זלה"ה
רב מושב זבדיאל - כ"ב שבט תשנ"ז
רבי יחיא ב"ר משה קאפח זלה"ה
רב מושב משען - כ"א שבט תשמ"ו
רבי יחיא ב"ר יחיא בסיס זלה"ה
דומ"צ ברדאע - כ"ב שבט תשל"ז
רבי סעדיה נתן ב"ר עוואן שרעבי זלה"ה
דין בנגדיה ובוטביי - כ"ג שבט תרפ"א
רבי יחיא ב"ר יחיא עומיסי זלה"ה
ראב"ד ראדע מח"ס גנוי מלכים - כ"ה שבט תשמ"ו
רבי יפת ב"ר יחיא מגד זלה"ה
רב ביה"כ שרעי צדק הרצליה - כ"ה שבט תשנ"ח

לק"י. פרשת וישמע יתרו ה'תשפ"ב ב'של"ג. גליון פ"ט
הגות והלכה בפרשת השבוע במשנת רבותינו גאוני תימן זיע"א

אין לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. הערות והארות יתקבלו בברכה בטלפון 0504139964 או במייל avish964@gmail.com

לע"נ ידיד ורע אשר שמחת התורה שבלבו ועל פניו האירה כל סביבותיו, זכה להרביץ תורה ולהעמיד בתו מדרשות לשקידתה הרב רפאל אליהו אליעזר זצ"ל ביבולחט"א הרב זצ"ל בלאט שליט"א. דודי הרב אברהם ב"ר דוד בדיחי זצ"ל, הרב משה ב"ר שלום צאלח זצ"ל, הרב אלעזר עוורי זצ"ל בן יבולחט"א רבי אברהם, הרב זכריה ב"ר יוסף גהסי זצ"ל, הרב ישראל ב"ר יהודה זצ"ל, מרת אורית ב"ר מנחם שרעבי ע"ה, מרת אסתר ב"ר יחיא גרשי ע"ה ומרת יהודית ב"ר יוסף שרעבי ע"ה. ולזכות הרב אברהם ב"ר שלמה שליט"א, הרב אהרן ב"ר יוסף שליט"א, הרב אריה ב"ר יחיא לרפ"ו במהרה בתוך שאר חולי ישראל, אכ"ר.

כתר של"א"ש

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני (י"ט, א).

איתא במדרש הגדול, שמכוננו באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני, אמר ר' לוי (משל) לבן מלכים שעמד מחליו, אמר פדגוגו, ילך לו לאסכולו. אמר המלך, אדיין (בפסיקתא הגירסא, עדיין. והוא הוא) לא בא זיוו של בני מחליו והוא הולך לאסכולו? אלא יתעד בני שנים שלשה חדשין במאכל ובמשקה, ואחר כך הוא הולך לו לאסכולו. כך כיון שיצאו ישראל ממצרים, היו ראויין לקבל את התורה, והיה בהן בעלי מומין משעבוד טיט לבנים ווע"י מדרש רבה (נשא פ"א א) שהיו עולין לראשי הדמוסין, או האבן נופלת וקוטעת ידו או הקורה או הטיט נכנס בעיניו והוא נסמא, אמר הקב"ה, אדיין לא בא זיוון שלבני משעבוד טיט לבנים והן מקבלין את התורה? אלא יתעדנו בני שנים שלשה חדשים בבאר ובממן ובשלו, ואחר כך הן מקבלין את התורה, אימתי בחודש השלישי (ומקורו בפסיקתא בחדש השלישי ג).

ומהר"ר ישראל הכהן זלה"ה בסגולת ישראל, ביאר דברי המדרש בדרך נפלאה, כי שיצאו ישראל ממצרים היו בחסרון אמונה מדעות הנפסדות שלמדו במצרים. אמר הקב"ה יתעדנו במן במי הבאר ובשלו ותיחקק האמונה בליבם ואח"כ יקבלו התורה, כי אכילת המו ושתיית מי הבאר שהן מזונות רוחניים תולדות האור העליון, יסירו הדיעות הנפסדות מקרבם.

וכיוצא בזה ביאר מהר"ר יהודה גופאן זלה"ה (עה"פ ותיצבו בתחתית ההר. שם, ז) כי כשיצאו ישראל ממצרים עדיין זוהמת הנחש דבוקה בהם וגם היו דבוקות בהם שבעה מיני טומאות, ע"ש. והיו אלו פוגמות הנפש ומעכירות השכל. וכשספרו שבעה שבועות ועמדו בהר סיני, פסקה זוהמתן, וזוהי הרפואה הנזכרת, ע"ש באורך. וכל זה היה עד חטא העגל שבו חזרו למומן ונעכר שכלם ווע"ש שהביא ראייה מפירש"י בפרשת חקת (י"ט, א) ולפנינו ליתא) ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, ע"ש שהיו ישראל תמימים ונעשו בעלי מומין, תבא זו ותכפר עליהם ויחזרו לתמותם. מוכח מזה שמדבר במומי הנפש. ומעתה צריכים ישראל להתגבר על היצר הרע בשביל עבודת השי"ת ולא ישיגו בתורה כי אם ע"י צער וענוי, עד יבא זמן שיתקיים מקרא שכתוב כי כלם ידעו אותי למקטנם ועוד גדולם, במהרה בימינו. אכ"ר. שבת שלום

כתר ההלכה

הגאון הרב נתנאל עומיסי שליט"א - מרבני בית ההוראה 'פעולת צדיק' לעילוי נשמות אביו רבי יחיא ב"ר יצחק עומיסי זלה"ה - נלב"ע כ"ו אלול התש"פ האם מותר להשהות כהיכל ספר תורה פסול

א] בבתי כנסיות רבים ישנם ספרי תורה שאין אפשרות לתקנם, ואע"פ כן משאירים את הספרים בהיכל ומוציאים אותם בהקפות בשמחת תורה, ונשאלה שאלה האם מותר לעשות כן או שמא אין לשהותם אלא לגנום. תשובה: קי"ל (כתובות יט, ג; רמב"ם הלכות ס"ת פ"ז ה"ב, שו"ע ס"י רע"ט ס"א) ספר תורה שאינו מוגה אסור לשהותו יותר משלושים יום, אלא יתקן אותו או יגנוז. אלא שהדברים נסתרים ממה שכתב הרמב"ם (שם פ"ז ה"א), שספר תורה שיש בו אחד מעשרים דברים (המנויים שם) הפוסלים אותו, הרי הוא כחומש מן החומשין ומותר ללמד בו את התינוקות ולא חייבים לגנוזו. והאחרונים כתבו ליישב את הסתירה בכמה אופנים. י"א כי מה שמותר ללמד בו את התינוקות, היינו עד שלושים יום (נדע ביהודה מהד"ת י"ד ס"י קע"ד). וי"א שההיתר ללמוד בו הוא דווקא באותם פסולים הניכרים, שאז לא יבואו לקרות בו בציבור, אבל בפסול שאינו ניכר כגון שאינו מעובד לשמה, אין לקרות בו כלל שמא יבואו לקרות בו בציבור (ט"ז י"ד ס"י רפ"א סק"א). וי"א שאף בפסול הניכר, אם ספר זה נמצא בביתו, מותר לקרות בו. ואף אם נמצא בבית הכנסת, מותר לקרות בו אם יעשו סימן על הספר שהוא פסול (ש"ך בנקה"כ שם). נמצא מבואר מדברי האחרונים, שטעם האיסור להשהות ס"ת פסול הוא שמא יבואו לקרות בו בברכות בציבור. ויש שכתבו באופן אחר, שהטעם הוא שמא יטעו ויבואו לכתוב כטעיותיו, ולכן כשהפסול מחמת חק תוכות או שאינו מעובד לשמה וכד', מותר לשהותו ולקרות בו (שו"ת בני ציון סי' צ"ג, גדולי הקדש ס"י רע"ט סק"א). העולה מדברי רוב הפוסקים, שאין חובה לגנוז ספר תורה פסול כשאין חשש שיקראו בו, אלא שיש לתת בו סימן שהוא פסול או אינו מוגה. וכן דעת מרן הגר"י רצאבי שליט"א (שע"ה ח"ה ס"י קס"ו הע"א ד"ה וספר) שספר תורה שבלה או נפסל באופן שאי אפשר לתקנו, אף שקי"ל שמניחים אותו בכלי חרס וגונים אותו אצל קבר תלמיד חכם (שו"ע א"ח ס"י קנ"ד ס"ה וי"ד ס"י רפ"ב ס"י) מ"מ אין זו חובה רק העיקר שיתנו בו סימן כאמור, וכתב עוד שאין ידוע אצלנו בדור האחרון מנהג לקבור ס"ת אצל קבר ת"ח אלא מניחים אותו בכלי חרס ומטמינים אותו בקרקע ומאידך מהר"יץ בשו"ת פעולת צדיק ח"ב סימן קמ"ג ב' הורה שם הלכה למעשה לקבור את הספר אצל קבר ת"ח.

עוד יש לדון כיצד מותר להניח ס"ת פסול בארון הקודש דהלא הוא תשמיש קדושה (שו"ע י"ד רפ"ב סעי' י"ג). ואין להוכיח מלוחות ושברי לוחות שהיו מונחים בארון, כי שם בנו את הארון על דעת כן (נוב"י שם). אכן למעשה אף כאן כתבו הפוסקים (מג"א ס"י קנ"ד ס"ק י"ד והובא בשת"ז ובעוד פוסקים) שמותר להניח ס"ת פסולים בארון, כי כן הוא לב ב"ד מתנה עליהם מתחילה על דעת כן.

קטני קטנים העולים לתורה האם יכרכו

ב] נשאלתי מאדם שלימד את נכדו כבן ארבע שנים לומר את הששי יורד משה, האם יכול הוא ללמדו את ברכות התורה כדי שיכרך בציבור, או שעדיף שלא יכרך מפני גילו שאינו בכלל חינוך לברכות. תשובה: פסק השו"ע (ס"י רט"ו ס"ג) קטן שמכרך לעצמו עונים אחריו אמן כיון דבין חינוך הוא וסתם גיל חינוך למצוות הוא חמש או שש תלוי בחריפותו, ומשמע שאם אינו בגיל חינוך, אין עונים אחריו (משנ"ב שם ס"ק ט"ז בשם הפמ"ג). מאידך, י"א שגיל החינוך לברכות הוא אף פחות מגיל חמש או שש (בן איש חי פרשת מסעי סעי' ט"ז), וכן הוא המנהג הפשוט אצלנו. שעונים אמן אחר הקטן אפילו הוא קטן הרבה (מרן שליט"א בבארות יצחק ח"ה עמ' שכ"ב). אמנם קטן שעדיין אינו יודע לקרוא ומלמדים אותו לומר את הששי ע"פ, לא יכרך את הברכות ואסור לענות אחריו אמן שהרי המצוה היא לקרוא מתוך הספר, כן הורה מרן הגר"י רצאבי שליט"א.

עץ לימון במקום שקשה להיכנס ולקטוף ממנו, אם נחשב הפקר

ג] מעשה באשה שיש לה עץ לימון בחצר שמאחורי הבית, והיא כמובן מפקירה אותו בשביעית, אך העץ אינו נראה מבחוץ ואינו ידוע לרבים. ובאה בשאלה האם צריכה להפריש תרומות ומעשרות על פירות עץ זה. כי לימונים אלו, אף שחנטו לאחר א' תשרי תשפ"ב וקדושים הם בקדושת שביעית, וממילא היו פטורים מתרומ"מ. מ"מ הרי קי"ל כדעת מרן הב"י (אבקת רובל ס"י כ"ד) שעל האדם להפקיר את פירות שדהו ואינם אפקעתא דמלכא, ואם לא הפקירם אינם הפקר ואין הם נפטרים מתרומ"מ. וכאן הלא אין מי שיוודע שפירות אלו הפקר. ולא מצאתי לע"ע מי שדיבר בזה רק יש שכתבו שאם צריך לעבור לחצר האחורית דרך הבית, יש לתלות פתק לרבים להודיע שהפירות שבחצר הם הפקר והיכן ניתן לקבל מפתח (חוט שני שביעית עמ' רכ"ג) ומשמע שרק משום המעבר דרך הבית יש לפרסם על העצים והאפשרות להיכנס שמה, אבל בלאו הכי הוי הפקר אף שלא ידוע לרבים. ומרן הגר"י רצאבי שליט"א אמר לי כי בודאי כל זמן שבעלת העץ מפקירה לכל מי שיבוא וירצה ליטול מן הלימונים, הרי הם הפקר ופטורים מן המעשר, אמנם ראוי שתפרסם לרבים שיכולים הם לבא וליטול לימונים אלו של השמיטה והיה בזה ג"כ קידוש שם שמים.

כבוד חמיו במשנת רבותינו

ויצא משה לקראת זותנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה (י"ז, ד)

ראיה ממקרא זה שחייב אדם בכבוד חמיו

א איתא במדרש הגדול, אין אנו יודעין מי נשתחוה למי ומי נישק למי. מי שמענו שנקרא איש, לא משה (בתמיה. ובמכילתא הגרסא הלא משה), כענין שנאמר (במדבר י"ב, ג) והאיש משה עניו מאד. הא לא נשתחוה ולא נישק אלא משה ליתרו. מיכאן אמרו, לעולם יהא אדם נוהג כבוד בחמיו ע"כ. וכ"ה במכילתא בשינוי לשון מכאן אמרו שיהא האדם מוכן לכבוד חמיו. והקשו רבותינו בעלי התוספות, הלא גם יתרו נקרא איש, שנאמר (לעיל ב, כ"א) ויואל משה לשבת את האיש. ותירצו, דנים איש מאיש ולא איש מ'האיש'. וע"ש עוד ב' תירוצים. ורבינו עובדיה מברטנורא תירץ, דמשה רבינו נקרא איש אצל ענוה, שנאמר והאיש משה עניו מאד עכת"ד. ביאור דבריו, דהראיה אינה סתם מהיקש איש דהרי גם ביתרו נאמר איש, אלא ההיקש מצינו כאן איש שהתנהג בענוה ושלמות, ונאמר להלן לגבי משה 'האיש' המוחזק בענותנותו, שמע מינה דמשה הוא זה שהשתחוה ליתרו. עוד תמה הנצי"ב בביאורו למכילתא, מדוע הביאו ראיה מפסוק והאיש משה שהוא מאוחר, ולא מדלעיל (י"א, ב) גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים ובעיני פרעה. ותירץ, דאיש משמעותו 'מיוחד'. וא"כ הביאו ראיה שהיה משה המיוחד, לא רק בארץ מצרים אלא מכל האדם עכת"ד. ולפי מה שנתבאר בדברי התוספות קושיא מעיקרא ליתא.

ב והנה נחלקו במכילתא ע"פ (י"ח, ב) ויקח יתרו את צפורה אשת משה אחר שילוחיה. מהן שילוחיה. רבי יהושע אומר אחר שנפטרה ממנו בגט וכו'. רבי אלעזר המודעי אומר, שנפטרה ממנו במאמר, כי בשעה שבא משה למצרים עם אשתו ושני בנים, יצא אהרן לקראתו ואמר לו, על הראשונים, ישראל הנאנקים תחת יד פרעה, אנו מצטערים, עכשיו אתה מביא לנו את האחרונים, מיד אמר לה חזרי לבית אביך. ובמפא"ל לשון (שם) כתב דכדעת ר"א הכי גרסינן בתרגום אונקלוס אחר שילוחיה 'בתר דשלחה' ודלא כהספרים דגרסי 'בתר דפטר'ה' שהוא לשון פיטורין בגט. וע"ש עוד שתמה לדעת ר"י הלא היה זה קודם מתן תורה (עמ"ש בס"ד בכתרי תורה כ"ו, פרשת לך לך התשפ"א). ועוד, שהרי היה זה בדרך, וא"כ איך כתב לה שם גט (ומסתמא כוונתו שהרי לא היו לו שם עדים).

ומעתה דרשה זו דכבוד חמיו, תיתכן רק לדעת ר"א, שיתרו היה חמיו של משה, כי שילח את צפורה ולא גירשה וואע"פ שקודם מתן תורה כשמשלחה מביטו, הרי זו מותרת לכל אדם (כמבואר ברמב"ם פ"ט ממלכים ה"ח). זהו דווקא בשנתרצו הוא והיא להתגרש, אבל כאן אין ראיה ששלחה לשם גירושין אלא שילחה שלא תבוא עימו לשליחותו במצרים. וכן מפורש במדרש הגדול כאן, ר' יהושע אומר (במדה"ג מוחלפת השיטה) שפטר בה דבר, כלומר 'לא' גרשה אלא אמר לה לבי לבית אביך. אך לדעת ר"י הלא כבר גירשה, וא"כ כבר אינו חמיו, ואינו חייב בכבודו.

הראיה מדוד ושאל

ג עוד איתא במדרש הגדול, וכן דויד אמר לשאל (שמואל א' כ"ד, י"א) ואבי ראה גם ראה, מלמד שהיה נוהג בו כבוד ככבוד אביו ע"כ. ומקורו במדרש שוחר טוב (מוזמר ז'). ובמדה"ג במדבר (ט"ו, מ"א) הובאה דרשה זו בלשון שונה מעט וז"ל, ולמה הוא קוראו אבי, שהיה חמיו, וחמיו שלאדם כאביו. וכ"ה במשנת רבי אליעזר (פ"ד ל"ג).

ויש לתמוה מה ראיה משם, שמא קרא לו אבי בלשון כבוד לפי שהיה מלך, וכמו שתרגם שם יונתן רבנו. וכן מצאתי שהקשה בערוך השלחן (י"ד ס"י ר"מ סעיף מ"ד) דהלא מצינו אבי לשון כבוד והביא שם כמה ראיות. ותירץ, דשמא מפני שרדף אז שאל את דוד, לא היה לו לדוד לכבודו, אילולי מצד שהוא חמיו, ע"ש. והחת"ס בהגהותיו לשו"ע (ס"י ר"מ סעיף כ"ד) כתב דכיון

שהיה שאל מלך, אם לכבדו בא, יותר היה ראוי לקרותו מלך, אלא שמע מינה שקרא לו אבי משום שהוא חמיו ושמע מינה דחמיו כאביו, ע"ש. ועוד נראה לתרץ בס"ד שהרי באותה שעה כבר נמשח דוד למלך (ע"י מלכים א ט"ו, ג), וא"כ מצד כבוד המלכות לא היה צריך לכבדו, אלא שמע מינה שהיה נוהג כבוד בחמיו ככבוד אביו. ומצאתי בליקוטי חבר בן חיים על השו"ע (שם) שתירץ כן. ודחה, דהלא אמרה אביגיל לדוד עדיין שאל קיים ולא יצא לך מוניטין בעולם (מגילה יד, ב). ומ"מ כתב דשמא אמרה לו כן רק לענין דלא יתחייב המורד בו מיתה כדיון מורד במלכות, אבל הוא עצמו שהוא מלך אינו חייב בכבוד מלך אחר.

אם כבוד חמיו שוה לכבוד אביו

ד ודרשה זו דוד המלך הביאה הטור (י"ד ס"י ר"מ) דמכאן שחייב אדם לכבד חמיו. וכתב הב"ח דמשמעות דבריו נראה דאינו חייב בכבוד חמיו ככבוד אביו ממש, (שהרי לא כתב כמו שכתב לענין כבוד אחיו הגדול 'ככבוד אביו'), אלא כדרך שמכבד הזקנים, בקימה והידור וכיוצא. והקשה דבמדרש שוחר טוב נראה שכבוד חמיו ככבוד אביו. ותירץ דהלא במדרש שם נחלקו בתר הכי. אמר ר' יהודה, אבי אמר לשאל, גם ראה אמר לאבנר. ורבנן אמר, אבי ראה אמר לאבנר דהוה אריה באוריתא, גם ראה אמר לשאל. ונמצא דלרבנן אין ראיה שכבוד חמיו כאביו, וקו"ל כרבנן. ומכל מקום ס"ל להטור, דחייב לכבדו כמו שאר זקנים חשובים.

ובביאור דבריו כתב החיד"א בברכי יוסף (אות כ') דכיון שלר"א חמיו כאביו, לית לן לאפושי פלוגתא ולומר דלרבנן כלל אינו חייב בכבודו, אלא דאינו כאביו. ועוד כתב דהטור נסמך על המכילתא שכתבה בסתמא דחייב בכבוד חמיו, וממע דלית מאן דפליג עליה (ובשו"י ברכה אות הביא שכ"כ מוה"ר גבריאל איספיראנסה ז"ל בעץ החיים דף קל"ט ע"ג) ע"ש.

אכן הגר"א בביאורו שם (ס"ק ל"ב) כתב דלדינא משמע דלא פליגי ר"א ורבנן ע"כ. ביאור דבריו מדלא אמרו שם במדרש ורבנן אמרי אינו חייב בכבוד אביו, שמע מינה דלדינא לכו"ע חייב אדם בכבוד חמיו, ונחלקו רק בביאור הפסוק שם. וא"כ לרבנן יהיה מקור החיוב מפרשתנו, וצריך להוסיף דאע"פ שבפרשתנו אין ראיה שחייב בכבודו ככבוד אביו ממש, מכל מקום אין מחלוקת בין רבנן ור"י, דהדיוק ככבוד אביו שבמדרש אינו מוכרח, והכונה כמו שחייב בכבוד אביו שהביאו לחיי עולם הזה, כך חייב בכבוד חמיו שהביא את אשתו לחיי עולם הזה. וראיה לזה ממדרש הגדול שהביא בפרשתנו את שתי הדרשות יחד, משמע דאין ביניהם חילוק לדינא, ואף שמתירו אין ראיה שכבוד חמיו שווה לכבוד אביו, אע"כ שמע מינה ד'כבוד אביו' לאו דוקא.

אלא דאכתי קשה מדוע העדיף הטור את הראיה מדוד ולא מדברי תורה מפרשתנו. ובתשובה מאהבה (י"ד ס"י ש"ע"א) כתב דהעדיף הטור דרשה דאבי ראה שהיא מפורשת יותר. וואף להב"ח דאין מכאן ראיה לרבנן, מ"מ ניחא ליה להטור לשנות לשון קצרה, כיון שאין נפ"מ לדינא בזה.

כמה דינים להלכה

ה נמצא כי להלכה חייב אדם בכבוד חמיו, אך אינו ככבוד אביו, וכמ"ש הטור. ולכן לא נהגו אצלינו לקרוא לחמיו אבא אלא 'דוד' שהוא לשון כבוד (ע"י שו"ע י"ד ס"י קס"ב בענין יצחק אות ע"ב). וכן אינו קם לכבודו בעת קריאת התורה כמו שקם לכבוד אביו (שם אות ע"ד ד"ה ולענין). אכן גם הנוהגים אז לעמוד אף שאינם עומדים לשאר זקנים, יש להם סמך כמ"ש בהגהות הר"ד שהובאו בעיני יצחק (שם ד"ה ובחודש) שאבי אשתו הוא במכל שכן מאחי אמו, וכתב וילפינן ממש שייצא לקראת יתרו והוא גוי, ק"י ישראל לישראל. ומה משה כיבד במקום שאין מכבדין, בדרך. במקום הראוי לכבד על אחת כמה וכמה ע"כ. דהיינו דאף שאין כבוד חמיו כאביו ממש, מ"מ במקום שנוהג כבוד באחרים, בוודאי אף בחמיו יתחייב לנהוג כן.

מדרכי רבותינו - מוה"ר יחיא ב"ר משה קאפח זלה"ה

רבינו נולד בשנת התרס"ח לאביו רבי משה בכפר מדאן שצפון בנפת חאשד. שם הגה בתורה בין ברכי החכמים והוסמך ע"י מוה"ר יוסף שאל שהיה מרא דאתרא. רבינו היה עמק גדול, וחביבים היו עליו במיוחד דברי רבינו המהרש"א. בקיאותו היה מופלגת, פעם כשנשאל על כח זכרונו, ענה, תקרא 'תיבין' ואז תזכור. כאומר ע"י ההבנה לעומק הדברים הם חיים ונקבעים במוח. בעת העליה הגדולה, התיישב עם בני הקהילה באשקלון, כשיצא לעבוד בשדה, ראוה בני הקהילה ואמרו לו, מארי אתה תעבוד בטוריה (מעדר)? ואכן בהמלצת כמה מידריו, עלה לירושלים להבחן לרבנות, על אחת השאלות בבחינה השיב, יש עימי את התשובה, אבל יש טעות בשאלה זו, ולכן תחילה אסביר לכם, כיצד היה ראוי לשאל שאלה זו. הרבנים שהתדרשמו מאוד מחכמתו, נתנו לו במקום אישור להוראה, ולאחר זמן התמנה לרב מושב משען. על אף דוחק פרנסתו, מלבד שעה קלה שבה היה עליו לעסוק בעניני הרבנות כל יומו היה מוקדש ללימוד והרבצת תורה. פעם בשבוע היה נוסע עם חבר תלמידי חכמים להשתתף בשיעורו של הגאון רבי יוסף שרביט זצ"ל רב העיר אשקלון שהתקיים באבן שמואל, שיעור שנמשך כמה שעות בהשתתפות הערה של כלל הרבנים. שבוע אחד לא יכול היה רבינו להשתתף, וכשנפגש שוב עם הרב שרביט התבטא עליו בהערכה 'הרמב"ם היה חסר לנו בשיעור'. עם כל גדולתו היה יודע להלך כנגד רוחו של כל אחד, וכך קירב נערים רבים לשמירת תורה ומצוות ולקביעת עיתים לתורה. כשראה צורבים צעירים היה מרבה לחדדם בשאלות וקושיות, לרוממם ולהרגילם בדרכי העיון. הנהיג קהילתו בחסד, בכל יום ראשון היה מחלק את הכסף שהצטבר בקופת ביהכ"נ מנדרים ונדבות לזקנים ולנוקקים. ולא השאיר בידי מאומה. זע"א. (עורי צפון).